

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34374
Nom	Bases metodològiques de les cures d'infermeria
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2017 - 2018

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1200 - Grau d'Infermeria	Facultat d'Infermeria i Podologia	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1200 - Grau d'Infermeria	14 - Fonaments d'infermeria	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GRACIA PEREZ, FRANCISCO JAVIER	125 - Infermeria
QUERALT BLASCO, ANA	125 - Infermeria

RESUM

Els continguts de l'assignatura permeten a l'alumnat un coneixement del que són les bases metodològiques de la Infermeria. Aquest coneixement els ajudarà a comprendre i treballar els continguts de matèries que s'inclouen en els mòduls *Ciències de la Infermeria i Pràctiques Tutelades i Treball Final de Grau* tot i que l'objecte d'estudi és la metodologia del treball infermer. És per això que cal considerar la complementarietat que se produeix entre totes i cadascuna de les matèries d'aquests mòduls. Tanmateix cal assenyalar que aquesta assignatura està relacionada directament amb les *Bases Històriques, Epistemològiques i Ètiques de la Disciplina Infermera*.

Atenent al títol de la matèria el seu contingut permet conèixer i analitzar la metodologia del treball infermer. A grans trets podem dir que en l'assignatura es tractaran:

- les bases teòriques del procés de cures;
- la descripció de les diferents etapes que constitueixen l'eina de treball infermer;
- les estructures que permeten una valoració de la salut de les persones, grups i/o comunitats

per identificar les respostes que tenen aquests subjectes com a conseqüència de qualsevol circumstància (malaltia; cicle vital; alteracions de l'entorn; canvi social, etc) que afecta al seu benestar;

- les taxonomies infermeres i la seua aplicació

Mitjançant l'anàlisi d'aquests coneixements l'alumnat obtindrà informació sobre l'eina de treball infermer i s'iniciarà en l'ús d'aquest instrument.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

La disposició de l'assignatura en el segon any respon entre daltres a la conveniència de que l'alumnat tinga els coneixements de les matèries que formen part del mòdul de Formació Bàsica i de l'assignatura Organització de l'Estudi. Eines i tècniques d'Informació i Documentació.

A més aquesta assignatura necessita dels coneixements que impartiran en les assignatures contingudes en el mòdul Ciències de la Infermeria.

COMPETÈNCIES

1200 - Grau d'Infermeria

- Comprendre les persones, considerant-les des d'una perspectiva holística com a éssers autònoms i independents, actuant sense prejudicis, assegurant el respecte a les seues opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat, per mitjà de la confidencialitat i el secret professional.
- Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la forma en què viuen el procés de salut-malaltia i mort.
- Conèixer i aplicar el codi ètic i deontològic de la infermeria espanyola, i comprendre les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.
- Conèixer i aplicar els fonaments i principis teòrics i metodològics de la infermeria, per a la promoció i protecció de la salut, la prevenció de la malaltia i l'atenció integral de les persones, amb la finalitat de millorar la qualitat de vida de la població.
- Reconèixer els elements essencials de la pràctica professional en els àmbits de la persona, la família i la comunitat.
- Basar les intervencions de la infermeria en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.
- Promoure i respectar el dret de participació, informació i autonomia en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la forma en què viuen el seu procés de salut-malaltia i mort.

- Protegir la salut i el benestar de les persones, família i grups atesos, i garantir una atenció integral.
- Establir una comunicació veraç, eficaç i respectuosa amb pacients, família, grups socials, altres professionals i mitjans de comunicació, tant de forma oral com escrita, i fomentar l'educació per a la salut.
- Conèixer i aplicar tècniques i instruments de comunicació des d'una perspectiva no sexista, tant en la relació interpersonal com en les dinàmiques de grup.
- Conèixer i utilitzar els diferents sistemes d'informació sanitària.
- Identificar els determinants de la salut, tant biològics com demogràfics, ambientals, socials, econòmics, culturals, psicològics i de gènere, analitzar la seua influència en les condicions de vida i treball de la població i la seua repercussió en el procés de salut-malaltia.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica, biomèdica i sanitària, per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i epidemiològica.
- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives, de promoció de la salut i d'investigació.
- Tenir en l'activitat professional un punt de vista crític, creatiu, constructiu i orientat a la investigació en salut.
- Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut.
- Identificar, integrar i relacionar el concepte de salut i les cures, des d'una perspectiva històrica, per comprendre l'evolució de la cura d'infermeria.
- Comprendre des d'una perspectiva ontològica i epistemològica l'evolució dels conceptes centrals que configuren la disciplina infermera, així com els models teòrics més rellevants, aplicant la metodologia científica en el procés de cuidar i desenvolupant els plans de cures corresponents.
- Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i seguretat a les persones ateses.
- Conèixer i aplicar els principis que sustenten les cures integrals d'infermeria.
- Treball fi de grau. Matèria transversal el treball de la qual es realitzarà associat a diferents matèries.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

1. Descriure els fonaments teòrics de la metodologia infermera.
2. Identificar i Explicar cada una de les etapes del procés infermer.
3. Descriure el procés de cures com el producte resultant entre la forma de pensar i la forma de fer en infermeria.
4. Analitzar críticament l'aplicació de la metodologia científica al procés de cures.

5. Aplicar la metodologia infermera en l'atenció a les persones, famílies i grups, amb l'objectiu de protegir la salut i procurar el benestar.
6. Analitzar críticament les taxonomies que constitueixen el llenguatge propi de la disciplina infermera.
7. Analitzar críticament els documents de recollida de dades.
8. Dissenyar guies de valoració que reflecteixen la consideració de l'ésser humà com un ésser holístic.
9. Aplicar amb habilitat les distintes tècniques de recollida de dades.
10. Analitzar les dades obtingudes de la valoració.
11. Identificar les respostes de la persona, la família o la comunitat en relació a la seua salut.
12. Demostrar conèixer el diagnòstic d'infermeria, la seua tipologia i els criteris taxonòmics NANDA.
13. Utilitzar correctament el llenguatge de la Taxonomia NANDA Internacional.
14. Definir i identificar tots els elements que constitueixen la planificació de les cures.
15. Dissenyar plans de cures que reflecteixen la consideració de l'ésser humà com un ésser holístic i autònom basats en l'evidència científica.
16. Utilitzar correctament el llenguatge de la Taxonomia NOC I NIC.
17. Demostrar coneixements sobre les plataformes de registre i seguiment dels usuaris, tant en el nivell hospitalari com en atenció primària.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El procés de tenir cura i el seu instrument metodològic

Tema I. 1. El procés de tenir cura: definició i anàlisi

Tema I. 2. Metodologia del procés de cures: definició. Relació amb la metodologia científica. L'aplicació de la metodologia en el procés de cures com a element clau per a la qualitat de les cures i el desenvolupament disciplinar.

2. Judici diagnòstic: valoració i diagnòstic

Tema II. 3. Judici diagnòstic: definició. Descripció i anàlisi del procés diagnòstic

Tema II. 4. Etapa de Valoració. Definició. Característiques. Variables que influeixen sobre la recollida de dades. Estructures de valoració. Mètodes de recollida de dades. Anàlisi i síntesi de les dades.

Tema II. 5. Etapa de Diagnòstic. Definició. Característiques. Procés diagnòstic.

Tema II. 6. Descripció i anàlisi crític de la Taxonomia Diagnòstica NANDA Internacional.

3. Judici i acció terapèutica: planificació, execució i avaluació

Tema III. 7. Judici terapèutic. Definició. Característiques.

Tema III. 8. Els objectius en el procés de cures. Definició. Funció. Tipus. Formulació.

Tema III. 9. Descripció i anàlisi crític de la Taxonomia NOC.

Tema III. 10. Les activitats en el procés de cures. Definició. Característiques.

Tema III. 11. Descripció i anàlisi crític de la Taxonomia NIC.

Tema III. 12. Acció Terapèutica. Definició. Característiques.

Tema III. 13. Avaluació de les cures. Procés d'avaluació. L'avaluació condició indispensable per garantir la qualitat de les cures.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	53,50	100
Pràctiques en aula	12,00	100
Tutories reglades	2,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	2,00	0
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Estudi i treball autònom	8,00	0
Lectures de material complementari	2,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	2,00	0
Preparació de classes de teoria	2,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	4,00	0
Resolució de casos pràctics	5,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

Se plantejen dos tipus de metodologia docent: Grup C i D *metodologia tradicional*; Grup A i B *metodologia ABP*. És per això que hi ha dues propostes de activitats no presencials.

Metodologia Tradicional:

- **Tipus de classe teòriques:** exposició magistral oberta al debat i lectures recomanades
 - **Tipus de classe pràctica:** anàlisi de casos
 - **Tutoria guiada**
 - **Necessitat de material:** quadern de pràctiques
 - **Relació entre la teoria i la pràctica:** les sessions pràctiques estan fonamentades en els coneixements treballats en les sessions teòriques. Com ja hem assenyalat aquestes pràctiques permetran a l'alumnat adquirir habilitat en el maneig del procés i les taxonomies infermeres
 - **Treballs que l'alumnat ha de presentar:** el quadern de pràctiques
- **Utilització de l'aula virtual:** els materials que serviran per guiar l'exposició de les classes i una part del materials recomanats quedaran a l'abast de l'alumnat en aula virtual. A més a més s'obriran "foros" de debat

Metodologia ABP

- **Tipus de classe:**
 - - Sessió d'exposició de la metodologia i presentació del problema
 - - Sessions de treball de grup
 - - Sessions d'exposició dels treballs
 - **Tutoria guiada:** treball amb els grups per resoldre problemes
 - **Necessitat de material:** aula amb accés a Internet, possibilitat de treballar amb ordinadors i amb possibilitat de realitzar el treball en grup.
 - **Relació entre la teoria i la pràctica:** amb aquesta metodologia la teoria i la pràctica se treballen conjuntament
 - **Treballs que l'alumnat ha de presentar:**
 - - **Caràcter:** obligatori
 - - **Requisits mínims:** presentació oral i escrita del resultat del treball
 - - **Format:** paper i suport informàtic
 - - **Termini d'entrega:** a la finalització del període programat per a la docència de l'assignatura
- **Utilització de l'aula virtual:** els materials que serviran per guiar el treball i una part del materials recomanats quedaran a l'abast de l'alumnat en aula virtual. S'obriran espais per que els membres de cada grup puguin mantenir una bona comunicació i intercanvi de materials.

AVALUACIÓ

Metodologia Tradicional

- **Requeriments mínims per superar l'assignatura:**
 - Assistència obligatòria a les sessions pràctiques
 - **Tipus d'exàmens:**
 - Escrit amb preguntes de desenvolupament. (Opcionalment l'examen podrà ser oral en cas de sol·licitar-ho l'alumne o alumna o a consideració del professorat atenent a les circumstàncies de l'alumne o la alumna
 - **Treballs escrits:**
 - Entrega del quadern de pràctiques
 - **Pes relatiu en la nota final de les diferents activitats per a l'avaluació:**
 - Examen escrit 80%
 - Diari reflexiu: 10%
 - Qualificació obtinguda en l'assignatura *Introducció a la pràctica d'Infermeria*: 10%. En cas de que qualsevol alumne o alumna no estiga matriculat de l'assignatura *Introducció a la pràctica* podrà obtenir aquest 10% amb la realització d'un treball d'anàlisi d'un text relacionat amb les temes treballats en el programa.

Metodologia ABP

- **Requeriments mínims per superar l'assignatura.**
 - Participació en el 80% de les sessions de treball del grup
 - **Tipus d'exàmens:** l'avaluació serà del resultat del treball del grup
 - **Treballs escrits:** presentació del text resultant del treball
 - **Pes relatiu en la nota final de les diferents activitats per a l'avaluació:**
 - Document resultant del treball: 60%
 - Exposició oral del treball: 10%
 - Assistència al total de les sessions de treball: 10%
 - Avaluació entre pars: 10%
 - Qualificació obtinguda en l'assignatura *Introducció a la pràctica d'Infermeria*: 10%. En cas de que qualsevol alumne o alumna no estiga matriculat de l'assignatura *Introducció a la pràctica* podrà obtenir aquest 10% amb la realització d'un treball d'anàlisi d'un text relacionat amb les temes treballats en el programa.

- **Procediments alternatius, si és el cas, per superar l'assignatura:**

En cas de que hi haja qualsevol alumna o alumne que per circumstàncies imprevistes no puga assistir al 80% de les sessions de treball del grup podrà examinar-se dels continguts de l'assignatura mitjançant la realització d'un prova escrita.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Benavent Garcés, MA; Ferrer Ferrándis, E; Francisco del Rey, C. (2010). Fundamentos de Enfermería (2ªed.). Madrid: DAE
- Hernández-Conesa, JM; Moral de Calatrava, P; Esteban-Albert, M. (2003). Fundamentos de la Enfermería: Teoría y Método (2ªed.). Madrid: McGraw-Hill Interamericana
- NANDA Internacional. Diagnósticos Enfermeros. Definiciones y clasificación 2009-2011
- Bulechek, Gloria M; Butcher, Howard K; McCloskey Dochterman J.(2009). Clasificación de Intervenciones de Enfermería (NIC) (5ª ed.) Madrid: Elsevier
- Moorhead, Sue; Johnson, Marion; Maas, Meridean L.(2009).Clasificación de Resultados de Enfermería (NOC)(4ª ed.). Madrid: Elsevier
- Johnson, Marion; Moorhead, Sue ; Bulechek, Gloria M.; McCloskey Dochterman, Joanne; Maas, Meridean L.; Swanson, Elizabeth; Butcher, Howard K.(2006). Interrelaciones NANDA, NOC y NIC. Diagnósticos enfermeros, resultados e intervencions (2ª ed.). Madrid: Elsevier
- http://www.taxonomiaenfermera.com/pag/practica_diagnostico.html

Complementàries

- Lefebvre, M; Dupuis, A. (1995). Juicio Clínico en Cuidados de Enfermería. Barcelona: Masson S.A
- Gordon, M (2007). Manual de Diagnóstico de Enfermería(11ª ed.). Madrid: McGraw-Hill.Interamericana
- Benavent, A; Camaño, R; Cuesta, A (1999). Metodologia en Infermeria. Universitat de València
- Alfaro-Lefevre, R.(2009). Pensamiento crítico y juicio clínico en enfermería. (4ª ed). Madrid: Elsevier